

ONTWIKKELGESPREK

Opleiding :	Bouwkunde
Niveau :	Bachelor
Varianten :	voltijd
Reg.nr. croho :	34263
Accreditatiebesluit d.d. :	24 juni 2019
Ontwikkelsprek d.d. :	18 september 2019

In kader van accreditatie- en visitatietraject door Hobeon

18 september 2019 - Inholland Alkmaar, Bergerweg 200

Vorm en karakter gesprek

Rondetafelgesprek met 1 panellid (vakexpert) en vertegenwoordigers van de opleiding. Er worden vier inhoudelijke gespreksthema's behandeld, in totaal 1,5 uur de tijd.

Inhoudelijke themagesprek 1: Internationalisering

Achtergrond: In het rapport van de commissie staat aangegeven dat internationalisering niet erg nadrukkelijk terug te vinden is in de beoogde leerresultaten en dat studenten en alumni hebben aangegeven dat zij onvoldoende worden gestimuleerd vanuit de hogeschool om deel te nemen aan mobiliteiten.

Inleiding: Panel geeft aan dat bij alle Bouwkunde-opleidingen in het land internationalisering een discussiepunt is. Internationalisering is meer dan alleen een mobiliteit waarbij studenten een deel van hun opleiding aan een buitenlandse instelling of bij een buitenlands bedrijf stage lopen. Maar welk type activiteiten bied je wel of niet aan en op welk niveau? Panel raadt de opleiding aan goed te kijken naar het karakter van de opleiding; welke prioriteiten stel je, wat is de omvang en met welk doel wil je studenten in aanraking laten komen met internationalisering? Continuïteit in het aanbod van internationalisering is belangrijk.

Besproken onderwerpen:

- Ontwerpende kant van de bouwkunde is een exportproduct van NL.
- Diverse niveaus waarop je internationalisering kunt aanbieden: niveau 1 het vak Engels opnemen in het curriculum en Engelstalige literatuur gebruiken tot niveau 4 waarbij studenten verplicht worden om een deel van het curriculum in het buitenland te volgen.
- Verschillen tussen internationalisation@home, studiereizen in de EU en buiten de EU en de meerwaarde van deze activiteiten voor de student en de opleiding. Wat die studiereizen betreft is het overigens verstandiger om in Europa te beginnen en je niet meteen op bv. China te richten.
- Haarlem en Alkmaar kunnen verschillen in aanbod, passend bij hun eigen profiel.
- Verschil in perceptie van de opleiding en commissie in de mate waarop de opleiding internationalisering inzet afgezet tegen de groei in het aantal activiteiten op het gebied van internationalisering die bij andere bouwkunde-opleidingen ontplooid worden.
- Het belang van het vak Engels (en wiskunde) voor doorstromers naar de Technische Universiteiten.

Inhoudelijke themagesprek 2: positionering in relatie tot instroom

Achtergrond: De opleiding Bouwkunde kiest de komende twee jaar voor het verstevigen van de gezamenlijke basis op de locaties Haarlem en Alkmaar. Tijdens de visitatie heeft de commissie aangegeven dat de twee locaties een eigen oriëntatie kunnen krijgen. Door een diverse positionering is de verwachting van de commissie dat de instroom toeneemt wat de levensvatbaarheid van beide locaties ten goede komt.

Inleiding: Panel geeft aan dat hij mogelijkheden ziet voor de opleiding om, gezien de verschillen in het werkveld in de regio's Alkmaar en Haarlem, verschillen aan te brengen in de curricula op beide locaties. De locatie Alkmaar zou zich kunnen richten op de aannemerij, de locatie Haarlem op het ontwerpen. De regionalisering kan het profiel van de opleidingen meer gezicht geven en dat zou de instroom van de studenten die bewust kiezen voor een bepaalde richting kunnen vergroten. De meeste studenten kiezen echter op basis van de afstand van de opleiding tot de woonplaats.

Besproken onderwerpen:

- De richting ontwerpen in Haarlem afgezet tegen het profiel van de Bouwkunde opleiding aan de HvA, die zich met name richt op architectuur.
- Het belang van een goede profilering van de opleiding op de locatie Haarlem ten opzichte van Amsterdam met het oog van de studenten die ten zuiden van Haarlem wonen.
- Het voordeel van de kleinschaligheid van de opleidingen in Alkmaar en Haarlem (en hoe elke bouwkunde opleiding dit aspect benadrukt).
- Een duidelijk profiel maakt je herkenbaar voor het werkveld en (internationale) samenwerkingspartners.
- Voorbeelden van de Haagse Hogeschool en de Hogeschool Zeeland die zich richten op een specifiek thema of opgave in de regio.
- De opleiding wil een opgave pakken uit de regio en zijn profilering daarnaar inrichten: "Laten we kritisch naar de regio kijken. Wat is de opgave die in onze regio speelt? En hoe leiden we daarvoor mensen op?"

Inhoudelijke themagesprek 3: profilering

Achtergrond: Het creatieve, "out-of-the BoKS" aspect werd gemist door de commissie toen zij de afstudeerwerken bestudeerde. De commissie heeft de opleiding aangeraden in het curriculum meer aandacht te besteden aan de vrije ruimte die de bouwkundig ingenieur heeft binnen de in Nederland strak gereguleerde bouwwereld.

Inleiding: De commissie had de indruk dat studenten binnen het technische domein te weinig de innovativiteit en/of creativiteit in hun afstudeerwerken lieten doorwerken en dat dit te maken had met de strikte controle op de kwaliteit. De commissie wil de opleiding meegeven dat ze de tijd van de strikte controle achter zich mogen laten.

Besproken onderwerpen:

- De relevantie van bepaalde, niet sprankelende onderwerpen, voor het werkveld en hoe daar als opleiding mee om te gaan.
- De mate waarin de opleiding de vraagstukken die vanuit het werkveld komen, kan sturen. De opleiding kan bv. sturen door de opdrachten, voorafgaand aan de uitwerking, kritisch te beoordelen (go no go-moment) op de eigen ruimte die de student heeft.
- De voorbeelden van Hogeschool van Breda en Hogeschool Zeeland waar gekozen is voor een ander perspectief: die van de gebruiker ipv architect, en de voordelen van deze perspectiefwisseling.

- Het zoeken van creativiteit in de oplossing, zelden is het probleem saai, maar worden er saaiere oplossingen bedacht.
- Het belang van ICT binnen de bebouwde omgeving en hoe daar op in te spelen.

Inhoudelijke themagesprek 4: bemensing

Achtergrond: De opleiding kent enkele operationele uitdagingen die verband houden met elkaar: medewerkers van de opleiding voelen werkdruk, het aantrekken van voldoende, goed geschoolde en gemotiveerde kandidaten blijkt lastig en de druk om uren beschikbaar te stellen voor onderzoek neemt toe.

Inleiding: Panel geeft aan dat bij alle opleidingen de ervaren werkdruk hoog is: medewerkers gaan met pensioen, organisaties zijn in transitie en de curricula worden vernieuwd. Het is een universeel probleem. Als je docenten veel verschillende taken geeft, dan wordt dit als belastend ervaren. In kleine teams constateert de commissie vaak versnippering, de vraag is: hoe voorkom je dat?

Besproken onderwerpen:

- De mogelijkheid om met flexibel personeel te werken. Vanuit het werkveld is er aanbod van mensen die graag in contact met studenten (de toekomstige medewerker) zijn. Bij de bedrijven zijn er piekmomenten, in de luwe tijd kunnen medewerkers uit het bedrijfsleven ingezet worden bij de opleiding bouwkunde.
- Vanwege de leerlijnen en benodigde basiskennis is continuïteit wenselijk in het team. Dus een vaste kern van docenten behouden is belangrijk. Ga uit van een minimale dienstbetrekking van een vast personeelslid van 0,6 fte.
- Hoe monitor je de didactische vakbekwaamheid van het flexibele personeel?
- De toenemende onderzoeksdruk. Ga je het verplicht stellen voor al het personeel of laat je dit over aan gemotiveerde docenten? Dat laatste heeft de voorkeur.
- Het voorbeeld van Saxion waarbij het onderzoek binnen de opleiding direct gekoppeld is aan het lectoraat nanotechnologie in de medische industrie. Dit is een zeer specifiek onderzoeksveld en kan daardoor middels betaalde opdrachten en subsidies meer docent-onderzoekers aantrekken.
- Het voorbeeld van Avans in Breda waar de inlevermomenten van de projecten naar voren zijn gehaald, waardoor de piekbelasting aan het eind van een periode minder wordt. Daarnaast heeft het docententeam zelf een verdeling gemaakt van de onderwijs- en onderzoekstaken. Dit leidt eerst tot meerwerk (het verdelen), maar dankzij het gevoel van inspraak en eigenaarschap werkt deze werkwijze daarna werkdrukverlagend.
- De hoge uitval van studenten en de piekbelasting in de eerste helft van het jaar. Dit blijkt een gedeeld probleem te zijn; zo'n 30-40% van de studenten valt uit tijdens het eerste jaar van de studie bij opleidingen bouwkunde landelijk.